НАРОДНО СЪБРАНИЕ
Вх.No 52-654-04-79
Дата 17 / 07 2026 г.

14:45

**ЧРЕЗ**
**Г-ЖА МИХАЕЛА ДОЦОВА**
**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА**
**НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ**

**ДО**
**Г-Н КОНСТАНТИН ПРОДАНОВ**
**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА**
**КОМИСИЯТА ПО**
**БЮДЖЕТ И ФИНАНСИ**

**УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ПРЕДСЕДАТЕЛ,**

На основание чл. 79, ал. 1 от ПОДНС внасяме предложение за изменения и допълнения на приетия на първо гласуване Законопроект за държавния бюджет на Република България за 2026 г., № 52-602-01-19, внесен от Министерски съвет на 01.07.2026 г., както следва:

**В чл. 45, ал. 1:**

1. На ред „II. Разходи“ числото „300 917, 5“ се заменя с „326 501,32“.

2. На ред „1. Текущи разходи“ числото „299 117,5“ се заменя с „324 701,32“

3. На ред „1.2. Субсидии и други текущи трансфери“ числото „230 260, 3“ се заменя с „255 844,15“

Средствата за финансиране на програмата се осигуряват от централния бюджет чрез вътрешно преразпределение на разходите.

# МОТИВИ

Предложението има за цел увеличение на средствата по бюджета на Държавен фон „Земеделие“ за следните дейности:

1. 5 млн. евро да бъдат предвидени за плащания за борба с черната златка.
2. 11,2 млн. евро за увеличаване на националното съфинансиране по Извънредната държавна помощ за компенсиране на повишените разходи за горива и торове за българските земеделци.
3. 6,2 млн. евро за компенсации за засегнати производители от настъпили природни бедствия.
4. Национални доплащания за памук - 2 557 820 евро.

Черната златка (Capnodis tenebrionis) е един от най-опасните неприятели по костилковите овощни видове (кайсия, праскова, слива, череша, вишна, бадем), а вече причинява сериозни щети и в България. Засегнати са площи с трайни насаждения в редица области - Русе, Силистра, Сливен, Ямбол, Благоевград, Кюстендил, Пазарджик, Пловдив, Велико Търново и др. В България се прилага специална държавна помощ за разходи, свързани с контрола на черната златка (Capnodis tenebrionis). Тя е за компенсация на разходи за превантивни и контролни мерки. По мярката се финансират разходи за продукти за растителна защита, биологични агенти и мерки за ограничаване разпространението на вредителя в трайни насаждения. Годишният бюджет по тази мярка за 2026 г. е в размер на приблизително 5 млн. евро, което е крайно недостатъчно за ефективна подкрепа и покриване на разходите на земеделските производители. Вредителят е много устойчив и изисква продължително прилагане на мерките. Същевременно щетите, които нанася по овощните насаждения са значителни на места и с пълно унищожение на дървета. Държавната помощ не покрива разходи за унищожените площи и загинали насаждения, а е изцяло помощ насочена към борбата и ограничаването на вредителя. Средствата за закупуване на препарати за растителна защита за земеделските производители са недостатъчни и поради това предлагаме увеличение на бюджета по тази мярка с 5 млн. евро.

Във връзка с увеличените цени на горивата и торовете, ЕК предложени механизми за подпомагане на земеделците при повишени цени на торовете, включително възможност държавите членки да допълват европейските средства с национално финансиране. Извънредна държавна помощ за компенсиране на повишените разходи за горива и торове за българските земеделци възлиза на 170 млн. евро. Националните доплащания, предвидени по тази временна мярка са в размер на 11, 2 млн. евро. Съгласно Временната рамка за извънредните държавни помощи на ЕК националните доплащания могат да бъдат в размер до 200 % от европейското подпомагане.

По данни на НСИ минералните торове са поскъпнали с около 2,9% на годишна база (сравнение на първо тримесечие на 2026 г. спрямо първо тримесечие на 2025 г.).На база средногодишно сравнение 2026 спрямо 2025 г. е отчетено увеличение около 4,4% за минералните торове. Това обаче е среден индекс и не показва реалното движение при отделните торове. На пазара разликите са по-големи и цените зависят и от закупуваните количества спрямо големината на земеделското стопанство. Добавяйки непрекъснато растящите производствени разходи на българските земеделски производители, запазването на рентабилността на производството и конкурентоспособността на фермерите, адекватната държавна подкрепа е жизненоважна.

В последните години климатичните изменения стават все по-осезаеми, а щетите за земеделците в резултат на неблагоприятни климатични събития – все по-големи. За съжаление сме свидетели на все по-чести пожари, градушки, суша, наводнения, измръзване и други природни бедствия, които унищожават селскостопанската реколта. Държавен фонд „Земеделие“ изплаща компенсации, но размерът и видът на помощта зависят от вида на щетата и от това дали има констативни протоколи. Средствата, предвидени за тези компенсации не достигат, а помощта в сектор „Земеделие“ е помощ, когато е изплатена навреме. Поради това предлагаме увеличение на предвидените средства с 6,2 млн. евро.

Памукът е стратегическа култура, защото от него се получават текстилни влакна, памучно семе за масло и фураж, суровини за химическата промишленост. Според данни на Европейската комисия България произвежда памук върху площ от около 20 000 декара. Това е значително по-малко от

площите през втората половина на XX век. В България има райони с благоприятни условия за отглеждането на памук (Старо Загора, Хасково, Ямбол, Сливен, Бургас, Пловдив някои райони в Северна България) и може да се осигурят добри доходи за земеделските стопани.

Потенциалът на Бългрия за отглеждане на памук е до 600 000 декара. Памукът е много добър предшественик на зимните житни култури. През последните години този баланс е нарушен поради силно увеличаване на площите на по-лесно отглежданите култури - пшеница, ечемик, слънчоглед. Памукът може да се отглежда на почви, замърсени с тежки метали, на които продоволствени култури не могат да се отглеждат.

В Европа само две страни отглеждат памук на големи площи - това са Испания и Гърция. Памукът е една от малкото култури в ЕС, за които съществува специално секторно плащане, като право да го прилагат имат България, Гърция, Испания и Португалия съгласно Регламент (ЕС) 2021/2115. Като се има предвид, че от сегашните държави членки на ЕС памук се произвежда само в Гърция и Испания, България може да заеме определени позиции в този сектор.

Памукопроизводството у нас е в криза поради общата криза в земеделието, ниските изкупни цени и липсата на своевременни стимули. Памукът у нас е включен в програмата за развитие и субсидиране от фондовете на ЕС. Българските памукопроизводители получават европейска субсидия за памук от 2016 г. като допълнение към основната схема за единно плащане на площ.

В Стратегическия план на България за ОСП 2023–2027 г. за специалното плащане за памук е предвиден постоянен годишен бюджет от 2 557 820 евро. Средствата са отделени съгласно Регламент (ЕС) 2021/2115 (Приложение VIII) и не се променят през програмния период. Предлагаме да в Държавния бюджет за 2026 г. бъдат заложени средства 2 557 820 евро, които да бъдат изплащани на производителите на памук като национални доплащания.

Очакваният резултат от предложението е възстановяването на родното памукопроизводство чрез обновяване на цялата материално-техническа база -

както за производството на суров (неомаганен) памук (закупуване най-вече на нова памукоприбираща техника), така и за неговата първична преработка.

**ВНОСИТЕЛИ:**